

44 *Diff. II. De Necessitate Præparationis.*
aspiciat ut creaturas gubernantem, mo-
ventem, dominantem & ad suos fines
ordinantem. Sicut enim Cœlites &
Beati in Verbo non tantum Deum &
infiniras ejus perfectiones intuentur, sed
etiam creaturas, quæ secundariò repræ-
sentantur: ita etiam *suo modo* contem-
platores hujus viæ in lumine contem-
plationis primariò attingunt Deum &
secundariò alia, quæ à Deo ut prima
causa emanant, & ad Deum tanquam
finem ultimum reflectuntur.

DISSERTATIO. II.

De præparatione & mediis
ad consecutionem Theologiae
mysticæ.

ARTICULUS I.

De Necessitate Præparationis.

I.

Necessitas præpara-
tionis ostenditur
figuris
Scripturæ; **A**D contemplationem requiritur præ-
paratio. Nam de lege ordinaria
ad illam nullus elevatur, nisi certas dis-
positiones adhibuerit. Probant hoc
sancti Patres & Theologi mystici ex
Scripturæ; emplis & figuris S. Scripturæ. Nam
impri-

inprimis Deus in momento universum condere potuisset, noluit tamen, sed diebus sex velut laboravit; ac demum septimo die requievit ab omni opere, quod patrarat. Quo significatur, quod Sabbatum & quietem contemplationis, debeant præcedere laboriosi dies actionis, nempe non est dignus quiete, qui eam non procurat labore. Justus est Deus & æquus in distributione; & consequenter non elargitur communiter mercedem ante opus & actionem.

2. Deinde Jacobus Patriarcha debuit Labano septem ac iterum septem annis pro Rachele servire. Pulchra Rachel dicitur à Mysticis Theologia mystica & ejus actus contemplatio; ut ergo quis hujus speciosissimæ Rachelis amplexibus perfruatur, necesse est prius aliquo tempore in vitæ agentis operibus servire. Contemplatio res est pretiosissima, excellentissima, digna ut pro eadem non tantum septem sed plures omnino anni serviantur. Jacobo septem & iterum septem anni videbantur *pau-* Gen, 29.v: 20.
ci dies pro amoris magnitudine. Sic etiam, qui vero & sincero tenetur amore contemplationis, quidquid pro ea agit, quidquid patitur, exiguum viderur. Longum tempus videtur ipsi breve, magnus labor videtur ipsi parvus, dura

pos-

penitentia videtur ipsi mollis *pra magnitudine amoris*, quo fertur in contemplationem. Felix anima, quæ nullam curat servitutum, nullam reputat afflictionem, nullam recusat austeritatem pro obtinenda gratia contemplationis!

3. Idem S. Patriarcha debuit cum Angelo prius luctari, & postea nominis primum mutationem adeptus, & *Israël* dictus est. Unde Hugo de S. Victore: *post pugnam mutabunt tibi nomen Jacob in Israël, luctatoris videlicet in hominem, qui videt Deum.* Prius ergo pugnandum contra peccata, contra vitia, contra pravas inclinationes, contra passiones, & his debellatis acquirit nomen novum. Et quale illud? *Israël*, id est, *videns Deum.* qui enim nondum superavit vitia, Deum non videbit in contemplatione.

4. Præterea Moyses à Deo prohibitus est appropriare, nisi detractis prius calceamentis. Quo juxta Mysticorum expositionem denotatur, quòd nullus per contemplationem Deo appropinquare valeat, nisi prius detrahat, exuat, & solvat inmundos tam vitiorum quam passionum calceos. Deus enim mundissimus est & fons omnis puritatis & sanctitatis; & per consequens Eum in-

tueri

Lib. 4. de
clauſtro
animæ c.
12.

Art. I. De Necessitate Præparationis. 47

ueri nequeunt oculi imundi & infecti
fordibus peccatorum.

5. Demum, ut alias multas figura
ras omittam, necessitatem præparatio
nis ostendit Deus in toto populo Israë
lis. Nam hic non repente, non celeri
ter, non viâ compendii ad terram pro
missam melle & lacte fluentem transla
tus est. *Circumduxit eum, & docuit.* Deut. 32.
Quadraginta annis in deserto errârunt, v. 10.
laborârunt, multa tolerârunt. Terra
promissa, terra melle dulcedine & amo
ris, & lacte puritatis & illuminationis
manans, est status Theologiæ mysti
cæ & contemplationis. Hanc non re
pente, non subito, non sine labore,
non sine temporis lapsu obtinemus:
multâ opus est patientiâ, fortitu
dine, sudore, confidentiâ, desiderii,
suspiriis & aliis *vita agentis* operibus,
ut ad illam pertingamus. Ex innume
ris verò Israëlitis duo tantum, nempe
Josue & Caleb ingressi sunt Chana
næam; quo secundum Mysticos deno
tatur, paucos esse, qui ad extraordi
nariam contemplationem evadunt. Quia
nempe etiam pauci sunt, qui debitam
pro illius acquisitione præparationem
adhibere solent.

6. In rebus naturalibus forma non Et decla
ponitur, nisi materia per prævias & ratur se
concomitantes dispositiones præparetur multitudi
ad ne.

ad illius receptionem, ut in libris de ortu & interitu rerum docerur. Nam ignis non ponitur, nec ex materia ligni v. g. resultat, nisi ab hoc frigus, humiditas, & aliæ igni contrariæ qualitates expellantur, & siccitas, calor & aliæ igni convenientes qualitates inducantur. Sic etiam se res habet in nostro casu. Contemplatio ignis est, accendens voluntatem Divino amore: hic autem in anima non resultat, nisi contrariæ huic cœlesti igni qualitates, nempe frigus & humiditas vitiorum & peccatorum, etiam venialium, exuantur; & congruæ eidem igni qualitates, nempe amor & fervor ad res divinas & supernas, in anima generentur.

Monitio.

7. Hinc ob defectum præparationis potissimum accidit, quod plurimi ad gratiam contemplationis non eleventur. Nam Deus paratus est tribuere, modò paratus esset homo recipere.

2. I. V. 5. *Si quis autem vestrum indiget sapientiâ, ait S. Jacobus, postulet à Deo, qui dat omnibus affluenter, & non improperat: & dabitur ei.* Non enim parcus est Deus in dando, sed homo in se preparando. Ille rogatus ab homine, dat omnibus affluenter, sed homo negligit se ad recipiendâ Divina beneficia aptare.

Art. I. De Necessitate Preparationis. 49

8. Equidem verum est, & communis Mysticorum sententia tenet, quòd extraordinariam Dei contemplationem, non valeamus *condignè* mereri. Altior enim hæc est gratia & supra communem ordinem; & per consequens non cadit sub meritum hominum etiam sanctissimorum. Sed tamen Deus multa & innumera nobis confert beneficia non merentibus; & sic etiam hoc conferet, dummodo sufficienter idoneos & dispositos reperiat: non enim ex nostro arbitrio & voluntate pender, ad verticem contemplationis ascendere, sed ab instinctu & voluntate Spiritus sancti. Ut enim ait sapiens Ecclesiasticus c. 39. v. 8. *Si Dominus magnus voluerit, spiritu intelligentiæ replebit illum, & ipse tanquam imbres emittere eloquia sapientiæ suæ.* Non ergo est in potestate hominis altissima Theologiæ mysticæ cognitio, sed Dominus eam confert, *si*, ubi, quando, & quibus, *voluerit.* Homo itaque, qui paratus est omnia ad contemplationis assecutionem requisita ponere, confidenter potest hanc etiam gratiam extraordinariam sperare. Deus non deerit suæ remunerationi, modò non desit homo suæ obligationi.

9. Hæc itaque debet esse hominis ad Theologiam mysticam aspirantis &

ten-

tendentis firma & efficax resolutio, nempe, quòd velit omnia implere, quæ ad ejus consecutionem facere intellexerit. At verò dicet fortè anima devota & fervida: ad quæcunque prompta sum, modò detur consequi gratiam contemplationis: dura & aspera libens feram, modò ad quietem & dulcedinem Theologiæ mysticæ attollar. Præ contemplatione alia omnia hujus mundi bona vilescunt; illam solam æstimo, cogito, amo, desidero, suspiro. Decerno firmiter (jurare enim aut vovere non audeo) *non dabo somnum oculis meis, nec palpebris meis dormitationem, nec requiem temporibus meis, donec inveniam & præparem in anima locum Domino & tabernaculum DEO Jacob, in quo ego cum ipso in sancta contemplatione exultem.* Non cessabo orare, aspirare, pulsare, donec introducat me Rex in cellam vinariam, ibique vino sanctæ charitatis inebriet. Modò scirem, quæ ad hunc finem præparatio singularim adhibenda foret, eam libens & gaudens præmitterem. His ardentibus animæ devotæ propositis satisfaciet, ut spero, quod deinceps trademus.

ARTICULUS II.

De Via Purgationis & Illuminationis
præmittenda contemplationi.

1. **A**SSERTUM primum. Theologiæ my-
sticæ candidatus priùs debet in-
fistere vitiorum purgationi, quàm con-
templationi. Ita communiter Asceseos
& hujus Theologiæ Magistri. Ratio
quoque aperta est. Nam vitia lumen
mentis impediunt, faciuntque, ne libe-
rè nos ad superna levare possimus. Ex-
emplum & figuram habemus ex Evan-
gelio Joannis cap. 9. v. 7. Ubi cæcus à
nativitate missus est à Domino se lava-
re in natatoria Siloe, qui abiit, & la-
vit, & venit videns. Nos homines in re-
bus Divinis & supernaturalibus cæci su-
mus; & quis est tam insipiens & fatuus,
qui non desiderat ab hac misera cæ-
citate liberari? At verò JESUS hìc in-
gerit & insinuat medium præsentissi-
mum. Quodnam illud? lavatio in
natatoria Siloe. Hoc autem fonte &
piscinâ Siloë denotantur tum Baptis-
mus tum Sacramentum Pœnitentiæ,
tum & maximè dolor, contritio, &
lachrymæ pœnitentiæ, quibus peccata
tum quoad culpam, tum quoad pœnam
abluuntur. Qui ergo vult lumen &

*Theologiæ
mysticæ
supponit
viam pur-
gationis.*

oculum supernæ contemplationis recipere, debet sua vitia detestari, attritione & contritione delere, jejunio, sensuum & passionum mortificatione, pro eis satisfacere, & lachrymis pœnitentiæ lavare. Ni hoc fiat, visum contemplationis non accipiet.

2. Sed hîc oritur quæstio & controversia, quanto tempore & quamdiu Ascetæ, ad Theologiam mysticam contendenti, sistendum sit in via purgationis?

Circiser

3. Ad hanc quæstionem non inutilem, respondeo imprimis, quòd certum tempus pro omnibus nequeat determinari. Nam velut gratia est diversa, sic etiam diversus est profectus. Alii citius, alii lentius, horrorem de peccatis concipiunt, passiones subjungant, & vitia debellant. Aliqui ob vehementiam & intensionem contritionis subito ab omnibus peccatis immunes effecti sunt, & ad magnum puritatis gradum evaserunt. Nam Deo facile est, subito honestare pauperem, & in momento facere divitem virtutibus. Exemplum habemus in S. Maria Magdalena, in S. Disma, in S. Paulo, qui subito ab omnibus vitiis & pravis inclinationibus in prima statim conversione purgati creduntur. Sed hæc extraordi-

*Eccli. 11.
v. 23.*

ordinaria sunt, quæ communiter sperari non possunt, nec debent.

4. Respondeo 2dò cum quibusdam Ascetis, qui ordinariè viæ purganti *Per trim.*
*mest*re deputant. Adhuc brevius tem-
stre,

pus huic purgationis exercitio tribuit Hugo Carthusianus apud Dionysium Carthusianum, qui in opusculo de profectu charitatis pag. 8. sic habet: *pos-*
sea per mensem unum vel duos, secundùm quod divino superradiante lumine sibi vilebitur expedire, ad amorem cogitando assurgat. Quod tamen cum grano salis intelligendum est. Nam si quis tepidè obiter & sine ullo vel exiguo fervore expulsionem vitiorum & passionum per trimestrem intenderet, non satis se purgaret. Plus enim fervidi parvo temporis spatio proficiunt, quàm tepidi magno. Imò fervidus sæpè uno mense magis progreditur in extirpatione vitiorum, quàm aliqui tepidi & laxi, etiam in statu Clericali vel Religioso constituti, omnibus diebus vitæ suæ.

5. Responderetur 3tò. attendendum est ad signa, quæ statuuntur ab Ascetis, ut quis à via purgationis ad viam illuminationis prudenter valeat procedere. Primum est, si quis nolet, quòd magnum horrorem, odium, ac detestationem sentiat contra omne genus peccati, li-

cet ex fragilitate humana quandoque in levia, & venialia incidat. Secundum, si advertat, se à nullo vitio singulari singulariter & efficaciter impugnari, sed nunc ab hoc nunc ab alio tentari. Tertium est, si à lapsu in aliquod vitium statim resurgat, nec multum perturbetur, aut in suis exercitiis impediatur. Si quis hæc tria signa notaverit, prudenter judicare poterit, quòd in via purificationis aliquem hauserit profectum; & consequenter benè faciet, si ad viam illuminationis progrediatur. Non enim valemus, quamdiu in hoc corpore sumus, extinguere vitia, sed eorum fomitem purè sopire.

6. Assertum secundum. Theologiæ mysticæ candidatus debet contemplationi etiam præmittere viam illuminationis, seu, quod in idem recidit, debet priùs studio virtutum incumbere, quibus anima illuminatur, & idonea redditur ad supremam illuminationem, quæ in contemplatione recipitur. Ita rursus communis tum Theologorum mysticorum tum Ascetarum. Rationem hujus Asserti producit Divus Thomas 2. 2. q. 180. a. 2. ubi concludit, quòd essentialiter quidem virtutes morales non pertineant ad vitam contemplativam, sed dispositivè. Impeditur enim actus contemplationis

nis per vehementiam passionum, per quam abstrahitur intentio anime ab intelligibilibus ad sensibilia, & per tumultus exteriores. Virtutes autem morales impediunt vehementiam passionum, & sedant exteriorum occupationum tumultus. Et ided virtutes morales dispositivè ad vitam contemplativam pertinent. Sicut enim in aqua lutulenta & turbata ventis & procellis nequit propria facies & forma conspici, sic etiam nequit Deus videri ab anima, quæ ventis & procellis negotiorum & passionum agitur & turbatur.

7. Præterea in contemplatione quasi celebratur mysticum matrimonium inter animam sponsam & Deum sponsum: consequenter ad optabiles has nuptias debet anima sponsa virtutibus esse ornata & decorata. Unde in Canticis non semel sponsa à Divino sponso laudatur ob pulchritudinem, decorem, & speciem non corporis sed animi & virtutum. Sponsus est pulcherrimus & infinitè speciosus: ergo & sponsa debet ipsi esse ad minùs similis, cum non possit esse æqualis. Quis in aliquo convivio publico, quis in nuptiali solemnitate audet comparere non indutus veste nuptiali? Legitur in Evangelio Matt. 22. v. 11. quòd homo non indutus veste nuptiali ejectus fuerit de convivio.

Hoc idem evenit animæ, quæ sine veste nuptiali virtutum præsumit comparere in dulcissimo & splendidissimo nuptiarum spiritualium convivio desponsanda Deo. Nam ejicitur velut nimis fordida & sponso infiniti decoris indigna & nulla ratione conformis.

8. Sed hîc rursus oritur dubitatio, quousque & quamdiu debeat anima in statu illuminationis stare, donec permittatur ad statum contemplationis assurgere.

9. Hîc rursus tripliciter respondeo. Nam imò dico, quòd communiter certum tempus nequeat statui, sed hoc Divinæ gratiæ relinquendum sit.

10. Dico 2dò, quòd possit pro via illuminationis & studio virtutum pariter trimestre vel medius annus constitui. Nam Deus animam velociter illustrat, virtutibus ornat, & ad thalamum suum aptat, modò ipsa in debita præparatione & fervore non deficiat. Clamat Dilectus Cant. 5. v. 2. *Aperi mihi soror mea, amica mea, columba mea, immaculata mea; quia caput meum plenum est rore, & cincinnati mei guttis noctium. Cupit nempe Deus ad animam devotam ingredi, ejusque castis amplexibus frui, modò januam recluderemus, & illa omnia removeremus, quæ ipsi displicent,*

Simpliciter per trimestre &c.

cent, & purissimam conjunctionem impediunt.

II. Dico 2°. quòd etiam oportet attendere ad signa, quibus Deus solet vocare animam à statu illuminationis & labore virtutum ad statum & quietem contemplationis. Signa autem sunt multa & multiplicia. Quæ sunt imò. si quis notet, se magnam æstimationem desiderium & amorem virtutum habere, easque faciliter exercere; licet contra easdem aliquando vitium & peccatum sub-vel ob-repat. Nam humanum est errare, & quamdiu sumus in via, non erimus omnis lapsus expertes. 2°. Si in meditatione alicui non libeat amplius discurrere & motiva conquerere. 3°. Si quis gaudeat solis affectibus, nec, ut eos concitet, opus habeat multo discursu, sed nuda veritatis per fidei lumen propositione. Quamdiu enim adhuc percipitur gustus in meditatione, & sine discursu non movetur ad aliquem affectum, meditatio non debet prætermitti. At verò, si meditatio sit dura, insipida, sterilis, & contra affectus dulcis, lapidus, & fecundus, debet ascendi ad contemplationem neglecta meditatione. Nam hæc solum adhibetur pro affectu concitando; si ergo affectus statim concita-

tus est, vel concitari valet simplici actu fidei; tempus meditando consumeretur inaniter & sine fructu.

Monitio.

12. Hic ergo quædam devotæ animæ monendæ sunt, ne Divino lumini rebelles & contumaces exhibeant. Si Deus vocat ad contemplationem & affectionem, humiliter ei obediant, nec resistent, sed gratiæ Divinæ stimulis se accommodent. Inutiliter namque teritur tempus in meditatione, si quis vocatur ad contemplationem; & vicissim inutiliter quis conatur assurgere ad contemplationem, nisi à Deo vocatus & illuminatus. Senes hic maximè attendant, ne multo & laborioso discursu meditationis & caput & sanitatem debilitent. Nam hi, si aliàs sanctè vixerint, ferè ultimis annis ad orationem affectionis cœlitus vocantur, gratiâ meditationis subtractâ. Et aliàs senectus est aptissima, tum ob moderationem passionum, tum ob gravem modestiam, tum ob rigorem prudentiæ, contemplationi, & puræ fidei & charitatis exercitationi.

ARTICULUS III.

Media pro consecutione Theologiæ
mystica.

1. **S**ed fortè Theologiæ mysticæ avi- *Media*
 dus homo singulatim requirer, quæ pro hujus adeptione media oporteat adhibere. Huic quæstioni inprimis respondeo, quòd varia possint & multa assignari. Nam imprimis sapiens candidato sapientiæ tria media præscribit, nempe orationem, amorem, & studium. Sic enim ait Prov. 2. v. 3. *Sì enim sapientiam invocaveris, & inclinaveris cor tuum prudentiæ: si quaesieris eam, quasi pecuniam, & sicut thesauros effoderis illam: tunc intelliges timorem Domini, & scientiam Dei invenies.* Qui ergo vult intelligere, qualiter oporteat in conspectu infinitæ Majestatis cum Reverentiâ & filiali timore versari; qui cupit eminentem Dei scientiam obtinere & invenire, debet primitus invocare sapientiam, id est, *1. Oratio,* debet orare & rogare pro cœlesti sapientia; seu debet increatam sapientiam invocare, ut se participem reddat, & in se vel unam levissimam guttam de illo immenso sapientiæ Oceano deriver. *2. Amor,* addò Debet inclinare cor suum prudentiæ, id est, debet cor suum avertire

3. Studi-
um.

ab omni amore terreno, & inclinare seu convertere ad cœlestem prudentiam, præ hac omnia alia spernendo, abjiciendo, & conculcando. Non satis est, Theologiam mysticam duntaxat petere & diligere, sed præterea oportet zidò *quærere* ipso opere. Quàm cupidè avari quærunt opes & pecunias? quas molestias non subeunt? quæ pericula non tentant, ut eis periantur? non enim veniunt opes sine labore, nec thesaurus effoditur sine sudore. Omni pecuniâ desiderabilior, omni thesauro pretiosior est Theologia mystica, & consequenter decet, ut non solum *quasi* pecunia quæratur, & *quasi* thesaurus effodiatur, sed longè ardentiori & efficaciori affectu & conatu.

4 Taciturnitas

2. 4rò. Ad Theologiam mysticam plurimum facit silentium & taciturnitas. Homo enim multorum verborum manifestè ponit obicem cœlestibus illustrationibus. *Ubi verba sunt plurima, ibi frequenter egestas*, nempe spiritûs, prudentiæ, sapientiæ Prov. 14. v. 23. *Quare* homo contemplator loquitur graviter, utitur paucis verbis, non loquitur vana & inutilia, sed Divina & seria. Qui enim verbosus est inter homines, perdit facile omnem succum devotionis in oratione & contemplatione haustum. Equi-

Equidem contemplator quà talis conversatur cum Deo ; quia verò , dum inter homines vivimus , etiam cum hominibus debemus conversari. Quid autem factò opus , ne conversatio cum hominibus obsit & impediatur conversationem cum Deo ? taciturnitas : Hæc enim præstat , ut cum hominibus agentes & loquentes Deum non offendamus , spiritus collectionem retineamus , & gratiam contemplationis non perdamus. Unde legitur in Threnis cap. 3. v. 26. *Bonum est præstolari cum silentio salutare Dei.* Hoc est , utile est filere , & in sancto silentio gratiam & illuminationem præstolari. Deus enim illuminat & elevat silentarios & solitarios.

3. Ex quibus sequitur quintum medium singulariter à Theologiæ mysticæ avido norandum & observandum , nempe solitudo. Nam Deus non loquitur animæ in foro , publico , in mundo , sed in domo , in privato , in secreto cubiculo. Hinc legimus Deum apud Osee cap. 2. v. 14. dicentem : *Ecce ego lactabo eam , & ducam in solitudinem ; & loquar ad cor ejus.* Quod in sensu mystico taliter exponitur. *Ecce ego maximus Deus me eousque demittam , & lactabo animam devotam lacte purissimo & suavissimo cœlestis contemplationis.*

5. Solitudo,

62 Diff II. De Preparatione & Mediis,
templationis. Sed tamen hæc singula-
ris gratia ei non obtinget inter negotio-
rum & hominum tumultus, sed mecum
ducam in solitudinem, ibique loquar ad
cor eius verba plena dulcedinis, consola-
tionis, sublimitatis.

4. Nam ut communis habet sen-
tentia, ad contemplationem requiritur
abstractio ab omni re creata, & colle-
ctio in uno & solo Deo; hoc autem fit
commodissimè in eremo & solitudine.
In hac enim nullus impedit, nulla res
humana sensibus occurrit, nec ulla oc-
casio distractionis se ingerit. *Sedebit so-
larius & tacebit: quia levavit super se.*
Solitarius enim in terra solo corpore
consistit, animo autem super terram
& omnia terrena levatus & sublatus est.
Nihil cogitat de mundo, quia mens
ejus tota fixa & defixa est in Deo. Un-
de Christus etiam exhibens tribus Apo-
stolis suæ transfigurationis gloriam,
eos seorsum duxit in montem locumque se-
cretum, & transfiguratus est ante eos Matt.
17. v. 1. Quo facto insinuat, ut
nempe contemplator à turbis secedat,
ad locum separatum se conferat, si ve-
lit gloriam Domini in luce contempla-
tionis speculari.

5. Ex quo tamen inferendum non
est, quasi verò omnis contemplator de-
beat

Thren. 3.
v. 28.

beat ingredi Monasterium vel omnino
 eremum ac desertum & inter ferarum
 latibula domum sibi & casam instruere.
 Nam etiam in mundo, in populosa ci-
 vitate potest, qui vult, eremum sibi
 construere, modò in propria domo eli-
 gat locum sejunctum à tumultu, à ne-
 gotiis, à clamoribus. Cœlestis Magi-
 ster Christus Matth. 6. v. 6, omnibus
 non tantùm Cœnobitis, qui habitant
 in Monasteriis, nec solùm Eremitis,
 qui incolunt eremos ac deserta, sed uni-
 versim omnibus Christianis consuluit &
 præcepit. *Tu autem cum oraveris, intra
 in cubiculum tuum, & clauso ostio, ora
 Patrem tuum in abscondito; & Pater tuus,
 qui videt in abscondito, reddet tibi.* Si er-
 go te orationi vel contemplationi vis
 dedere, non opus est, ut in vastum
 Thebaidis, Ægypti, aut Syriæ ere-
 mum discedas, nec opus est, ut in syl-
 vas egrediaris, sed in proprio cubiculo
 tibi eremum strue, claude ostium, va-
 ledic ad tempus omnibus rebus, cogi-
 tationibus & curis sæculi; & videbis
 auxilium Domini super te, & hujus cœ-
 lestes radios in te plenissimè derivari.
 Esto itaque solitarius, quantum potes,
 quantum rationes tui officii, quod ge-
 nis, adjuncta loci, quem incolis, per-
 mittunt; & Deus non subtrahet donum
 committentis placitis

6. *Exercitia octiduana.*

6. Demum suadetur serîo ad Theologiam mysticam contendenti, ut præmittat exercitia, ut vocamus; *spiritualia*, octo ad minùs vel plurium dierum. Experienciâ enim docuit, multos horum exercitiorum virtute ad magnam sanctitatem & insignem contemplationis gradum evasisse. Nec mirum est; nam exercitantes & incolunt solitudinem & vacant semper contemplationi; & sic obtinent habitum contemplandi. Si verò anima devota nec occasionem habeat solitudinis nec taciturnitatis, nec exercitiorum, & fortè aliis curis impediatur, quò minùs se possit ad cœlestem sapientiam disponere, *faciat, quod potest, & Deus non denegabit gratiam contemplationis.* Nam hæ præparationes tantùm pro iis determinantur, qui eas valent ponere; quos autem Deus in talibus posuit rerum adjunctis, ut nihil aut parum de his præparationibus extrinsecis valeant præmittere, non contristentur, nec animum despondeant; sed curent, ut humilitate, amore, orationis studio, aspirationibus, & aliis sanctis operibus hunc defectum compensent. Præcipuè autem notent, quæ articulo sequenti dicentur.

ARTI.

ARTICULUS IV.

De Principiis, & preparatione proxima ad Theologiam mysticam.

1. **C**hristus revelavit S. Gertrudi 1. Principia
 3. Revelationum cap. 74. ut aniduo,
 ma, quæ vult cum Deo intima familiaritate conjungi modò contempletur vilitatem suam, modò Dei nobilitatem, & sic quasi vices alternet. Nempe hæc duo, quis homo? quis Deus? sunt fundamenta contemplationis, super quæ turò erigimus omnem fabricam perfectionis: hæc sunt duo principia, in quibus *supercaelestis* sapientia, Theologia mystica, fundatur: hæc sunt duæ lectiones, quas Spiritus sanctus prælegit Discipulis & studiosis hujus Divinæ scientiæ. Et qui has duas bene cœpit, securè & sine erroris periculo ad verticem contemplationis & perfectionis ascendit.

2. Et quænam sunt, ais, hæ duæ *Nempe*
 lectiones? cupidus eas audio & excipio, easque discere, quali qualicumque sudore constent, efficaciter propono ac decerno. Non suspendo ulterius avidum doctrinæ Discipulum, breviter enuntio: sunt *vilipensio* sui & mundi & *assimatio* DEI, Sicut tota mundi fabrica

rica

brica & machina velut pendere intelligitur in duobus axibus seu polis, arctico & antarctico: sic tota hujus sapientiæ doctrina pendet in vilipensione & æstimatione.

I. Vilipen-
sio sui

3. Itaque homo, qui tendit & contendit ad hanc scientiam, debet omnes res creatas, & maximè seipsum, flocci & nihili pendere. Intellexi, ait S. Theresia parte 1. vitæ cap. 22. *Totum adificium contemplationis fundari in humilitate. Quò enim magis anima se deprimat, hoc magis à Deo elevatur.* Et primò quidem debet se vilipendere in ordine naturæ. Quid enim est homo & totus mundus in ratione entis coram Deo? minùs quàm gutta comparata ad oceanum, quàm pulvis ad terram, quàm atomus ad totum mundum, quia nihil, unde II. 40. v. 17. *Omnes gentes quasi non sint sic sunt coram eo, nempe Deo, & quasi nihilum & inane reputatae sunt ei.*

4. 2dò Debet se vilipendere in ordine gratiæ; quia peccator est. Peccatum enim tantæ est vililitatis, ut efficiat ipso nihilo viliores. Facit dignum non tantùm morte, suspendio, capitis plexione, & quibuslibet tormentis humanis, sed purgatorio, si leve est, & inferno, si grave. Vilior est peccator
cloa-

cloacâ, stercore, aspide, & quidquid
sedum cogitari potest.

5. 3riò. Hæc vilipensio debet ul- *Practica*
terius progredi, nec satis est, ut in so-
la mente & speculatione, sed quàm
maximè in voluntate & operatione
consistat. Debet ergo anima, quæ ad
Theologiam mysticam aspirat, verum
odium concipere omnis laudis humanæ,
gloriæ, dignitatis, & ipso opere fuge-
re ac repudiare. Nam verè humilis in-
dignum se reputat omni laude & ho-
nore, & dignum omni vituperio & im-
properio, & quantum ratio concedit,
illos declinat, hæc amplectitur. Om-
nes occasiones contumeliarum, de-
spectionum, injuriarum, persecutionum
quærit; & nihil gratius ei potest eve-
nire, quàm si ab hominibus spernatur
& velut lutum platearum conteratur &
conculcetur. Si apud ipsam stat ele-
ctio, tunc in victu seligit amarissima,
in habitatione incommodissima, in ve-
stitu asperrima, in officiis abjectissima,
ubique & in omnibus humillima & de-
spicatissima.

6. Præterea debet vilipendere mun- *Et mundi,*
dum, honores, divitias, & voluptates,
tum intellectu, tum affectu, tum effectu,
ira, ut nulli rei creatæ adhæreat, sed pro
Deo omnia deserere prompta sit & ex-
pe-

pedita. Pluribus hanc rem, urpote ab omnibus ascetis receptam, non demonstro, sed ad alteram lectionem tradendam, quæ est æstimatio Dei, me accingo.

Et 2. æstimatio Dei

7. Quare homo, avidus contemplationis, velut seipsum debet flocci & parvi, sic Deum magni & maximi pendere. Non autem opus est ad hunc finem Theologiæ operam dare (hoc enim paucorum est) sed sufficit, ut Deum sibi per fidem proponat talem, qualis in symbolo Apostolorum describitur. Nam perfectissima Dei cognitio non stat in speculationibus scholasticis, sed si Deus creditur unus & trinus, Alpha & Omega, principium & ultimus finis & Bonum infinitum, qui pro nobis natus, passus & mortuus est &c. Homo simplex, si habet perfectiorem fidem, perfectius Deum concipit, quàm subtilissimus Theologus, qui minùs perfecta fide præditus est. Juvat quidem notitia Theologiæ scholasticæ & valde utilis est ad mysticam, non tamen necessaria.

Practica

8. Hic tamen bene iterum notandum & imprimendum est, quòd speculatrix æstimatio Dei non sufficiat, sed requiritur ut sit actiosa & operosa, & huic æstimationi conformiter agatur &c

& vita instituat. Nam debet, qui vult ad contemplationem elevari, non præcisè Deum ut unum & trinum, & ut infinitum Bonum cognoscere, sed etiam diligere, adorare, laudare, ob-
stupescere, submittere, conformare, & omnia propter ipsum operari.

9. Præparatio proxima similiter duabus partibus constat, nempe fide præsentia Divina, & aspirationibus. Debemus ergo assuescere, & ubique & maximè in nobis Deum præsentem credere & considerare. Dicitur ergo homini Theologiæ mysticæ studioso, quod Deus Abrahamo Gen. 17. v. 1. dixit: *ambula coram me, & esto perfectus.* id est, ambula semper in mea præsentia, & omnia age perfectè, nihil age, quod meam majestatem offendat, & omnia age, quæ mihi placent. & quia mihi placent.

Præparatio proxima, Fides præsentia Divina,

10. Interim præsentia Divina non debet esse otiosa sed actuosa, & in pios pirationis & aspirationes exire. Anima si-
quidem contemplatrix, ut habet author de spiritu & littera cap. 62. *solicite studet providere Dominum in conspectu suo semper.* Sed quem in finem? hunc statim declarat, dicens: *cui consentiat ad corruptionem, quo illuminetur ad cognitionem, cui imitatur ad virtutem, quo*

Et 2. Aspiratio-

reformatur ad sapientiam, cui conformetur ad decorem, quo fruatur ad iucunditatem. Aspiratio verò latè & communiter nihil est aliud, quàm affectus internus virtutis. Totplex ergo statui potest aspiratio, quotplex est virtus: sed tamen proxima ad Theologiam mysticam præparatio non habetur quælibet aspiratio, sed præprimis charitatis; cum nempe anima amans erga Deum sibi intime præsentem variis exardescit motibus charitatis tum elicitis, tum imperatis. *Affidua enim aspirationum emissio* ait Blofius de institutionibus asceticis cap. 5. *vera mortificationi conjuncta, certissimum est compendium, quo citò facillèque pervenitur ad perfectionem & mysticæ Theologiæ sapientiam unionemque Divinam.* Nam hujusmodi aspirationes efficaciter penetrant ac superant omnia media, qua sunt inter Deum & animam. Quod confirmat Joannes à Jesu Maria cap. 9. *Theologiæ mysticæ.* *Concors omnium,* ait, *quos legerim sententia est, ad Altissimam Dei cognitionem & sensum sive experimentum, aspirationum exercitio ita animam erigi, ut si hoc Angelicum exercitium, miris laudibus celebratum, cæteris omnibus antepositum frequentet, plurimum proficiat.* Habet enim tam egregiam vim extimulandi, & divinis flammis urendi; ut hoc unum

ido.

idoneis circumstantiis septum & studio virtutum armatum, ad summam Christiana vita perfectionem & puritatem, corda nostra perducatur.

II. Diversi autem sunt modi, quibus huic exercitio vacatur. Aliqui enim pro aspirationibus concitandis adhibent verba Scripturæ, alii sanctorum Patrum, alii propria excogitant. Primus modus est communior, & videretur efficacior. Nam verba Scripturæ sunt ignita & vi maxima pollent ad frigida corda nostra incendenda. Item alii ferè semper easdem usurpant aspirationes, alii pro excitando fervore continuo variant. Legitur, quòd aliqui multis annis unam continuaverint magno solatio nec minori fructu. Unus semper in ore & mente versat illa S. Apostoli verba: qui non amat Dominum nostrum Jesum Christum, anathema sit. 1. Cor 16. v. 22. Alius continuo si non ore ad minus corde exclamat: Sanctus sanctus sanctus Dominus Deus &c. Tertius in omnibus & ubique Deum benedicit illis verbis: Benedictio & claritas & sapientia & gratiarum actio, honor, virtus & fortitudo Deo nostro in sacula seculorum Amen. Ap. 7. v. 12. Alii alii sententiis suum affectum incendunt. Alii suas aspirationes accommodant medi-

ditionibus & examinibus; quod utique non potest non esse laudabile & utile? Sed hic gratiæ Divinæ moribus lex non ponitur nec poni valet; quilibet modo illo uratur, qui sibi videretur maximè proficiuus.

12. Qui ergo vult in cellam vinariam cum sponsa introduci, sedulum se & continuum præstet in exercitio tum præsentiae Divinæ tum aspirationum, quibus ad istam gratiam singularem proximè disponimur. Quin imò fides Divinæ præsentiae, & respondens ipsi affectio amoris, est jam ipsa Theologia mystica & contemplatio vulgaris, quæ est proxima ad verè mysticam præparatio.

Conclusio.

13. Ex quibus colligitur, nullum se posse excusare, quòd non valeat eniti ad contemplationem. Potest cum gratia Divina, qui seriò vult. An enim non valet se parvi & Deum magnum pendere? an non valet, se exercere in præsentia Divina? an non valet actus charitatis affectuosos & operosos, sicut etiam ignitas aspirationes, elicere? nempe Theologiam mysticam vellemus obtinere, sed non secundùm illius principia vivere, nec dispositiones ad eam necessarias adhibere.

DIS-